

до міжнародних стандартів / Ю. В. Вороненко // Українські медичні вісті. — 1997. — Т. 1. — С. 59 — 60.

2. Мілерян В. Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах : [метод. посібник] / В. Є. Мілерян. — К., 2006. — 84с.

3. Поляченко Ю. В. Медична освіта у світі та в Україні/ [Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, А. В. Підаєв та ін.]. — К. : Книга плюс, 2005. — 284 с.

ВПЛИВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВИКЛАДАЧА

НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ

Свінцицька Н.Л., Шерстюк О.О., Дейнега Т.Ф.,

Розуля В.О., Гринь В.Г.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена актуальній проблемі впровадження нових методів викладання морфологічних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах. На думку авторів, подальша активізація роботи студентів на практичних заняттях вимагає від викладача творчого підходу і натхнення. Нові методики викладання мають базуватися на таких формах навчання, які найбільше задовольняють потребу студентів у самовдосконаленні, самодисципліні та самонавчанні.

Ключові слова: освіта у вищих медичних закладах, формування клінічного мислення, анатомія, морфологія.

Сучасна система підготовки лікарів має будуватися на єдності процесів активного навчання, виховання і прищеплення навичок дослідної роботи. Традиційний пояснювально-ілюстративний тип навчання вже не задовольняє студента. У зв'язку з цим необхідно шукати нові форми і методи, що сприяють розвитку творчих здібностей студентів, закріпленню навичок та вмінь клінічного мислення [2; 4]. Найсуттєвішим моментом для всеохоплюючого інтеграційного процесу в академії є поєднання і взаємодоповнення навчального, виховного і наукового процесів [1; 3]. Без відповідного виховання наших студентів практично неможливо добитися гармонійного розвитку особистості та сформувати національно свідомого, з активною життєвою позицією фахівця і

громадянина [5].

Досвід засвідчує, що власні наукові дослідження викладача мають прямий зв'язок із мотивацією студента до навчання й оволодіння ним професійними навичками. Уже кілька років матеріали наукових досліджень, які проводять викладачі кафедри, включаються в педагогічний процес. Так, у лекційний курс з анатомії людини включені матеріали дисертаційних робіт про специфічні риси просторової впорядкованості кровоносного русла шлунка на всіх рівнях його організації; структурне забезпечення скоротливих властивостей слизової оболонки шлунка; ангіопаренхіматозні взаємовідношення нирок; особливості тривимірної конфігурації внутрішнього рельєфу серця. Отримані зображення внутрішніх органів та їхніх мікроструктур завдяки своїй високій якості та натуральній наочності можуть бути використані у вигляді ілюстрацій анатомічних атласів, а також таблиць і мультимедійних презентацій при викладанні анатомії, топографічної анатомії і на клінічних кафедрах. Це підвищує інтерес студента до лектора як до науковця, а його педагогічний імідж заохочує студентів до навчання і наукової роботи. Студенти з більшою зацікавленістю слухають лектора і, як показав аналіз, краще запам'ятовують навчальний матеріал. Не менше значення має включення результатів власних наукових розробок викладача в тематику практичних занять.

Для активації навчального процесу при вивченні дисципліни «Анатомія людини» і формування клінічного мислення в майбутніх медичних фахівців дієвим виявляється залучення студентів до роботи в студентському науково-дослідному гуртку кафедри. Практичний план роботи гуртка тісно пов'язаний із науковою темою кафедри анатомії людини. Тому виконання наукової роботи ставить перед студентами питання, вирішення яких потребує від них глибокого вивчення наукової літератури та осмислення даної проблеми. Навички, здобуті при її виконанні, дозволять майбутнім лікарям застосовувати їх при аналізі своєї роботи. Працюючи пліч-о-пліч із науковим керівником, студенти беруть участь у виготовленні вологих препаратів, ін'єкційно-корозійних препаратів внутрішніх органів, навчаються препаруванню.

Майбутні лікарі оволодівають методиками морфологічних досліджень (морфометрична, ін'єкційна, корозійна) та їх оригінальними модифікаціями, розробленими науковими керівниками під час написання власних дисертаційних робіт. Результати наукових досліджень студенти доповідають на щорічних Всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях. Так, студенти, які входять до активу гуртка, – Кобець А., студент VI курсу медичного факультету №1 і Зуб А., студентка V курсу медичного факультету №1, стали лауреатами премії Національної академії медичних наук України та Асоціації медичних вищих навчальних закладів України за значні успіхи в науковій діяльності зі студентською науковою роботою «Просторова організація вивідних проток і артеріального кровоносного русла інтактної підшлункової залози». Дуденко Е. та Орловська І. – студентки III курсу медичного факультету №1 – взяли участь у V (67) міжнародному науково-практичному конгресі студентів і молодих учених «Актуальні проблеми сучасної медицини» (м. Київ, 21-23 жовтня 2013 р.) із науковою роботою на тему «Мікроанатомічні особливості залоз периферичної зони простати людини» й отримали диплом I ступеня за найкращу наукову роботу в секції «Морфологія та патоморфологія».

На жаль, ураховуючи гострі питання біоетики («Положення про порядок розтину трупів у лікувально-профілактичних закладах», «Порядок дослідження біопсійного та операційного матеріалів» до наказу МОЗ України від 12.05.1992 р. №81, Закон України про поховання та похоронну справу зі змінами, внесеними згідно із Законом №2246-IV від 16.02.2004, ВВР, 2005, №4, ст.105 та етичний кодекс лікаря України), кафедра не має можливості отримувати в достатній кількості тотальні й ізольовані вологі препарати. Тому ця ситуація спонукає викладачів шукати нові форми поповнення наочного обладнання для проведення практичних занять. На кафедрі анатомії людини набуває актуальності виготовлення анатомічних моделей із гіпсу талановитими творчими студентами під керівництвом зацікавлених викладачів, завдяки чому створено колекцію анатомічних препаратів із гіпсових відтисків, таких як аномалії розвитку ротової порожнини, зовнішня будова печінки, анатомія

жіночої статевої системи, мімічні та жувальні м'язи обличчя і т. ін.

Висновки

1. Сучасні наукові розробки викладачів, їх наукове лідерство та пропаганда результатів власних досліджень серед студентів шляхом включення матеріалів у педагогічний процес сприяють мотивації студентів до навчання, зміцнюють престиж викладача і створюють сприятливі умови для росту майбутніх науковців і лікарів.

2. Важливою формою покращення педагогічного процесу є залучення студентів до наукових досліджень, які проводять викладачі кафедри, що розвиває в студентів творчий підхід до вивчення предмета, задовольняє потребу студентів у самовдосконаленні, самодисципліні та самонавчанні, навчає працювати в команді.

Список використаної літератури

1. Вища освіта в Україні : [навч. посібник] ; за ред. В. Г. Кременя, С. М. Ніколаєнка. — К. : Знання, 2005. — 327 с.

2. Довгаль Г. В. Шляхи покращення успішності студентів фундаментальних кафедр медичних вузів на прикладі кафедри анатомії людини / Г. В. Довгаль, О. О. Нефьодова, М. Ю. Жаріков та ін. // Вісник проблем біології і медицини. — 2014. — Вип. 2, т. 3 (109). — С. 94 — 97.

3. Мистецтво бути викладачем : [практ. посіб.] / А. Брінклі, Б. Десантс, М. Флемм [та ін.] ; за ред. О.І. Сидоренка. — К. : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2003. — 144 с.

4. Свінцицька Н. Л. Шляхи підвищення ефективності навчального процесу з анатомії людини / Н. Л. Свінцицька // Вісник проблем біології і медицини. — 2014. — Вип. 2, т. 3 (109). — С. 101 — 104.

5. Свінцицька Н. Л. Формування професійної свідомості у майбутніх лікарів на кафедрі анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» / Н. Л. Свінцицька, О. О. Шерстюк, Я. А. Цветкова [та ін.] // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної

стоматологічної академії. — Полтава, 2011. — Т. 11. — Вип. 4 (36), ч. 2. — С. 178 — 179.

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СТОМАТОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ
ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

*Селіхова Л.Г., Расін М.С., Борзих О.А., Дігтяр Н.І., Герасименко Н.Д.,
Савченко Л.Г., Кайдашев І.П.*

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена основним напрямам удосконалення підготовки медичних кадрів зі спеціальності «Стоматологія» на кафедрі внутрішньої медицини. На думку авторів, реорганізація системи підготовки дає можливість не лише засвоїти професійні навички, а й отримати сучасну освіту, відкриту для нових знань і технологій.

Ключові слова: *вдосконалення підготовки медичних кадрів, сучасні умови, європейський рівень підготовки, міжнародне співробітництво.*

Вступ. Якість вищої освіти і підготовка висококваліфікованих фахівців у вищих навчальних закладах України не втрачають актуальності. Приєднання України до Болонського процесу з метою створення єдиного європейського простору вищої освіти (ЄПВО) зобов'язало провести низку реформ у сфері вищої освіти [3]:

- реалізувати реформи навчальних програм ВНЗ на основі результатів навчання з урахуванням реальних потреб ринку праці;
- забезпечити мобільність студентів і викладачів;
- розширити автономію навчальних закладів.

Метою публікації є висвітлення питань удосконалення підготовки фахівців зі спеціальності «Стоматологія» у ВНЗ України в сучасних умовах.

Одним зі стратегічних напрямів науково-педагогічної роботи вишів є реформування системи підготовки медичних кадрів [11]. Аналіз сучасних програм дозволив визначити розмаїття систем підготовки кадрів у різних країнах і університетах, що пов'язано з історичними традиціями, соціально-